

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-53
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

09.05/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 28/01/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1573449 sayılı yazınız.
b) 24/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602995 sayılı yazınız.
c) 27/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1605457 sayılı yazınız.
ç) 09/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1608670 sayılı yazınız.
d) 10/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1609790 sayılı yazınız.
e) 15/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1611495 sayılı yazınız.

7/22447 GK94
7/25788 } GK133
7/26117 }
7/26211 }
7/26216 } GK137
7/26217 }
7/26455 GK138
7/26563 }
7/26565 } GK139
7/26566 }
7/26568 }
7/25573 }

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/22447 ve 7/26455, İzmir Milletvekili M. Salih UZUN'un 7/25788, Denizli Milletvekili Yasin ÖZTÜRK'ün 7/26117, 7/26211, 7/26563, 7/26565 ve 7/26566, Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/26216, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'ın 7/26217, İstanbul Milletvekili Kezban KONUKÇU'nun 7/26568 ile Burdur Milletvekili İzzet AKBULUT'un 7/26573 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (46 Sayfa)

7/26117
A12 133

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ YASİN ÖZTÜRK'ÜN 7/26117 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde sunulan hizmetin kalitesini artırmak amacıyla, özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçları, bilimsel gelişmeler ışığında bu kurumlarda uygulanan destek eğitim programları Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 21.04.2021 tarihli ve 10 sayılı Karar'ı ile yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu destek eğitim programlarıyla özel gereksinimli bireylere; onların ihtiyaçlarını karşılayacak, hayata katılımlarını kolaylaştıracak ve velileri sürece daha aktif katacak bir anlayış uygulamaya konulmuştur. Diğer taraftan özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden eğitim alan tüm özel gereksinimli bireyler rapor sürelerinin dolmasının ardından rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından tekrar tanılanmakta ve bireyin gelişim durumu ile ihtiyaçlarına ilişkin olarak birey, veli ve kuruma rehberlik edilmektedir.

Gerçek ve tüzel kişiler tarafından özel sektör eliyle faaliyet gösteren özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerindeki eğitim personeli, Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun "Özlük hakları ve sorumluluklar" başlıklı 9'uncu maddesinde yer alan; "...Kurumlarda görev yapan yönetici, öğretmen, uzman öğretici ve usta öğreticiler, bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere;

a) Sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanunu,

b) Yetki, sorumluluk, ödül ve cezalar ile bunların uygulanması bakımından; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 1702 sayılı İlk ve Orta Tedrisat Muallimlerinin Terfi ve Tecziyeleri Hakkında Kanun, 4357 sayılı Hususi İdarelerden Maaş Alan İlkokul Öğretmenlerinin Kadrolarına Terfi, Taltif ve Cezalandırılmalarına ve Bu Öğretmenler İçin Teşkil Edilecek Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına ve Öğretmenlerin Alacaklarına Dair Kanun ile 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun, hükümlerine tâbidir..." hükmüyle Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Özlük hakları" başlıklı 42'nci maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Kurumlarda görev yapan eğitim personeli ile diğer personel, Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, sosyal güvenlik ve özlük hakları yönünden, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanununun hükümlerine tabidir." hükümleri doğrultusunda çalışmaktadır. Bakanlığımız tüm özel öğretim kurumlarında çalışan personel gibi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde çalışan personelin mevzuat ve sözleşmeden kaynaklı haklarının korunması için kurumlar üzerinde gerekli denetim ve rehberlik faaliyetlerine devam etmektedir.

Türkiye'deki özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin sayısı ile bu kurumlardan destek eğitim alan bireylerin sayıları kıyaslandığında kurumlarda bireylerin eğitim almakta sorun yaşandığına ilişkin bir veri bulunmamaktadır. Nitekim Bakanlığımız Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Bakanlıkça ve valilikçe yapılacak işlemler" başlıklı 6'ncı maddesinin 1. fıkrasında yer alan "...Özel eğitim okulunun özel eğitim ve rehabilitasyon birimi ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin açılışında 18/5/2012 tarihli ve 28296 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliğinde belirtilen müracaat şartları da aranır..." hükmü ile Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin "Özel eğitim kurumlarının açılması ve kapatılması" başlıklı 6'ncı maddesinin 1, 2 ve 3. fıkralarında yer alan;

(1) Özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre açılır ve kapatılır. Ancak özel eğitim okullarının özel eğitim ve rehabilitasyon birimi ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin açılışlarında ikinci fıkra hükümleri de uygulanır. (2) Özel eğitim okullarının özel eğitim ve rehabilitasyon birimleri ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin ilçelerdeki sayıları belirlenirken her yıl ocak ayının ilk iş günü, MEBBİS-RAM modülünde ilçelerdeki destek eğitimi almasına karar verilen özel eğitim ihtiyacı olan birey sayısı esas alınır. Her ilçede o yıl açılacak kurum sayısını tespit ederken EK-1’de belirtilen illerin ilçelerindeki toplam özel eğitim ihtiyacı olan birey sayısı ve bu illerin diğer ilçeleri ile EK-1’de yer almayan illerin ilçelerinde ikamet eden özel eğitim ihtiyacı olan birey sayısı dikkate alınarak; a) 0-300 birey için bir, b) Sonraki her 200 bireye kadar bir, kurum açılmasına izin verilir. EK-1’de yer alan ilçelerde ise destek eğitimi alması uygun görülen özel eğitim ihtiyacı olan birey sayısı en fazla olan ilçeden başlanarak kurum açılmasına izin verilir. Ancak özel eğitim ihtiyacı olan birey sayısına göre kurum açılmayacak ilçelerde destek eğitim programlarının tamamının bulunmaması halinde, Bakanlıkça mevcut kurumlara ihtiyaç duyulan destek eğitim programının açılması için gerekli duyuruda bulunulur. Duyurunun yapıldığı tarihten sonra üç ay içinde mevcut kurumlar tarafından program ilavesinin yapılmamış olması halinde ihtiyaç duyulan destek eğitim programının da yer aldığı bir kurum açılmasına bu fıkraya göre belirlenen kurum sayısına bakılmadan Bakanlığın uygun görüşü alınarak izin verilir. Bakanlıkça izin verilen bu kurumun açılışı bu maddenin diğer fıkralarında belirlenen usul ve esaslara göre yapılır. (3) Özel eğitim ihtiyacı olan birey sayısı azalan ilçelerde, mevcut kurumlar faaliyetlerine devam eder. Ancak bu ilçelerdeki kurumların herhangi bir nedenle kapatılması hâlinde yeni kurum açılmasında ikinci fıkra hükümleri esas alınır.” hükümleri doğrultusunda özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin kurum açılışlarına sınırlama getirilmiştir. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin ülke sathına daha dengeli dağılması, özel gereksinimli bireylerin eğitime erişiminin kolaylaştırılması için alınan bu önlem ile ihtiyaç duyulan yerlerde özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi açılmasına izin verilmektedir.

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde eğitim alan özel gereksinimli bireylerin destek eğitim ödemeleri Özel Barınma Hizmeti Veren Kurumlar ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin “Özel eğitim giderleri” başlıklı 43’üncü maddesinin 1. fıkrasındaki “Engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili sağlık kurum veya kuruluşlarınca verilen Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporuyla asgari %20 oranında engelli olduğu, 18 yaş altı çocukların Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu ile özel gereksinimi olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından da eğitsel değerlendirme ve tanılamaları yapılarak 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimini almaları uygun görülen bireylerden ilgili destek eğitim programında belirtilen yaşlardaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bireylerin eğitim giderlerinin her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır. Bu engelli bireylerin engel grupları ve dereceleri ile engelinin niteliğine göre eğitim programlarının kapsamı ve eğitim süreleri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yönetmelikle belirlenir.” hükmü doğrultusunda gerçekleştirilmekte olup bu itibarla kurumlara materyal, fiziki şartların iyileştirilmesi vb. başlıklarda farklı bir ödeme yapılması mümkün değildir. Nitekim Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen destek eğitim birim ücretlerinin hesaplanması sürecinde kurumlarda verilen tüm hizmetler dikkate alınmaktadır.